

Hodnocení diplomové práce Michaela Vambery

na téma

„Činnost probační a mediační služby při výkonu alternativních trestů“

1. Aktuálnost tématu:

Prosazování alternativních trestů je dlouhodobým trendem trestní politiky vyspělých zemí. Alternativní tresty však mohou být dostatečně efektivními sankcemi jen tehdy, pokud se na jejich výkonu podílí speciální instituce vykonávající kvalifikovaný dohled a kontrolu chování osob odsouzených k těmto trestům. Vzhledem k tomu, že při uplatňování těchto trestů v praxi stále přetrvávají některé nedostatky, je zkoumání významu a činnosti Probační a mediační služby při jejich výkonu bezesporu aktuální.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu vyžaduje studium teoretického pozadí problematiky trestněprávního sankcionování a odpovídajících kriminologických modelů, které ovlivňují současnou podobu sankční politiky. Především je však nezbytné, aby se diplomant důkladně seznámil s postupy probačních úředníků při zajišťování výkonu alternativních trestů a s konkrétními podmínkami (právními, materiálními i personálními) pro jejich práci. Úspěšné zvládnutí problematiky proto předpokládá provedení průzkumu praxe probačních úředníků při řešení konkrétních trestních věcí. Je možno konstatovat, že diplomant naznačené přístupy ve své práci využil.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem práce je podat rozbor činnosti Probační a mediační služby ČR při výkonu alternativních trestů včetně její činnosti mediační a na jeho podkladě formulovat některé návrhy na zdokonalení platné právní úpravy a praxe (srov. str. 66 a násl. práce). Zaměření práce odpovídá výše uvedeným společenským potřebám.

Práce je rozvržena do deseti kapitol (včetně úvodu a závěru), které jsou vnitřně podrobně členěny, což zvyšuje přehlednost textu.

Výklad je vyvážený a má logickou stavbu. Vychází z charakteristiky důvodů alternativního trestání a jeho vývoje (kapitola druhá a třetí), na kterou navazuje objasnění pojmu probace, vymezujícího rámec činnosti Probační a mediační služby (kapitola čtvrtá). V rámci uvozujících výkladů diplomant věnuje pozornost též principům restorativní justice, které patří k teoretickým základům činnosti Probační a mediační služby (kapitola pátá), a popisuje jednotlivé druhy alternativních trestů, při jejichž výkonu působí Probační a mediační služba (kapitola šestá). Vlastnímu rozboru činnosti Probační a mediační služby při výkonu

alternativních trestů (kapitola osmá) předchází pojednání o poslání této služby a právech a povinnostech probačních úředníků (kapitola sedmá). Do práce je zařazen také stručný rozbor dalších činností Probační a mediační služby, k nimž patří zejména aktivity směřující k urovnání konfliktu mezi obviněným a poškozeným. V závěru jsou pak shrnuty hlavní myšlenky a podněty, k nimž diplomant ve své práci dospěl.

Po metodologické stránce práce vychází zejména ze studia přiměřeného okruhu odborné literatury, judikatury a aktuálních internetových zdrojů. Bližší poznání současné praxe Probační a mediační služby při výkonu alternativních trestů diplomantovi umožnily návštěvy středisek této služby v Rakovníku a v Praze. Poznatky a zajímavé podněty získané při konzultacích s jejich pracovníky nepochybně přispěly ke zkvalitnění práce.

Práce podává výstižný obraz zkoumané problematiky. Je třeba ocenit, že autor se v ní neomezil jen na rozbor a hodnocení závěrů obsažených v odborné literatuře, ale usiluje o hodnocení aktuálního stavu zjištěného vlastním průzkumem praxe. Jeho námět na výjimku z obecné úpravy trestního příkazu, podle něhož by byl soudce povinen odůvodnit trestní příkaz v případě, že by trest ukládaný trestním příkazem nebyl probačním úředníkem doporučen, však podle mého názoru není opodstatněný, neboť soud není zprávou probačního úředníka vázán. Závěr, že probační úředníci by uvítali častější pověření kontrolou prostého podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody (str. 67 práce) patrně neplatí obecně (viz poznatek diplomanta o postupu probačních úředníků pražského střediska probační a mediační služby v případech prostého podmíněného odsouzení uvedený na str. 52 práce).

Práce se dobře čte, má patřičnou úroveň po stránce jazykové i stylistické.

4. Otázka k obhajobě:

Jak diplomant hodnotí současné personální a materiální podmínky Probační a mediační služby?

Význam činnosti Probační a mediační služby před rozhodnutím soudu o uložení alternativního trestu a míra jejího uplatnění v praxi.

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 12. 1. 2016